

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 21.09.1998
KOM(1998) 534 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

Företagstjänsternas bidrag till industrins prestationsförmåga

En gemensam politisk ram

FÖRORD

I slutsatserna från rådets (industri) möte den 6–7 november 1995 anmodades kommissionen att utreda läget i företagstjänstesektorn ur aspekten hur den kan bidra till näringslivets konkurrenskraft och till nya jobb. Vidare begärdes att kommissionen skulle sammanställa ett meddelande om företagstjänstesektorns framtid och gå igenom vilka politiska åtgärder som kan krävas.

En utförlig faktabakgrund och analys av läget i företagstjänstesektorn finns med i kommissionens arbetsdokument om industrins konkurrenskraft och företagstjänstesektorn som överlämnades till rådet i april 1998. Det är att betrakta som en del av det här meddelandet, som är en åtgärdsinriktad uppföljning av arbetsdokumentet.

De centrala politiska budskapen i meddelandet är följande:

Det råder ett starkt behov av bättre data och uppgifter om företagstjänstesektorn och av att öka dess bidrag till Europas konkurrenskraft och förmåga att skapa nya jobb.

Hindren för företagstjänsteleverantörernas tillträde till marknaden i medlemsstaterna måste kartläggas och undanröjas.

Det måste skapas optimala förutsättningar som gör att företagstjänstesektorn kan bidra till att skapa nya jobb, både inom den egna sektorn och indirekt genom det tillskott den ger till det övriga näringslivet. Om man drar en parallell med USA kan den outnyttjade potentialen inom företagstjänstesektorn motsvara över 3 miljoner nya jobb.

Det konkreta utmaningarna består i

- **att se till att människors kompetens överensstämmer med de krav som kunskapsbaserade företagstjänster ställer,**
- **att utnyttja Europas exportmöjligheter genom att se till att leverantörerna av företagstjänster hamnar i det främsta ledet i den internationella konkurrensen,**
- **att se till att leverantörerna av företagstjänster samverkar i nätverk så att man fullt kan utnyttja de möjligheter som tillgången till innovation och kapitalmarknader utgör, att bidra till konkurrenskraft, tillväxt och innovation i näringslivet, med särskild betoning på små och medelstora företag, genom en satsning på deras utnyttjande av företagstjänster.**

I. INLEDNING

II. DEFINITION OCH KLASSIFIKATION AV FÖRETAGSTJÄNSTER

III. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRETAGSTJÄNSTER

- A. Företagstjänstesektorns storlek och tillväxt
- B. Jämförelser med andra ekonomiska sektorer

IV. VARFÖR FÖRETAGSTJÄNSTER ÄR VIKTIGA FÖR INDUSTRIELL KONKURRENSKRAFT OCH EKONOMISK TILLVÄXT

- A. Grundläggande relationer
- B. Dynamiska relationer till industrin
- C. Skapande av konkurrensfördelar
- D. Utveckling av kunskap och innovation
- E. Möjligheter till sysselsättningskapande

V. DEN POLITISKA RAMEN

- A. Mål: ökad produktivitet
- B. Mål: bättre sysselsättningsmöjligheter
- C. Mål: ökad konkurrens i företagstjänstesektorn
- D. Mål: främjande av samarbete mellan leverantörer av företagstjänster
- E. Mål: främjande av företagstjänster
- F. Mål: främjande av modernisering av de offentliga förvaltningarna

VI. SLUTSATSER

Bilaga 1. Referenser

Bilaga 2. Grundläggande uppgifter om företagstjänster

Bilaga 3. Diagram över förädlingsvärde och sysselsättning

Bilaga 4. Jämförelse av företagstjänster i representativa europeiska länder och USA

Bilaga 5. Diagram över företagstjänsternas roll i ekonomin

I. INLEDNING

I sina slutsatser av den 6–7 november 1995 uppmanade industriministerrådet kommissionen att genomföra en analys av situationen för företagstjänster med avseende på deras bidrag till de europeiska företagens konkurrenskraft och sysselsättningskapandet. Resultatet av analysen presenterades för rådet i en rapport från kommissionens enheter om industriell konkurrenskraft och företagstjänster¹.

I rådets slutsatser uppmanades kommissionen dessutom att undersöka hur nationell politik respektive gemenskapspolitik kan bidra till att förbättra ramvillkoren för företagstjänsternas verksamhet och att bedöma företagstjänsternas bidrag till internationaliseringen av företagen, i synnerhet de små och medelstora företagen. Slutligen uppmanades kommissionen att utarbeta ett meddelande om den framtida utvecklingen av företagstjänsterna i Europeiska unionen, med särskild inriktning på argumenten för och emot en politik inom detta område.

Det föreliggande meddelandet är resultatet av dessa uppmaningar. I detta meddelande, som följer efter rapporten om industriell konkurrenskraft och företagstjänster, utökas de ekonomiska motiveringarna för en politik för företagstjänster samt görs en vidare analys av frågan om politik, en fråga som i rapporten allmänt taget ansågs vara i behov av åtgärder.

Såsom framhölls i rapporten ligger den centrala betydelsen av företagstjänsterna i deras dynamiska länkar och bidrag till EU-industrins konkurrenskraft². Ett viktigt element i EU:s konkurrenskraftspolitik är främjandet av immateriella investeringar (kunskapsskapande, kvalitet, innovation, företagsledning m.m.). För att få nyckelelementen till sådana investeringar krävs ofta företagstjänster. För att främja immateriella investeringar krävs således också att företagstjänster främjas.

Företagstjänsterna är mycket viktiga när det gäller att hjälpa små och medelstora företag att förverkliga sitt potentiella bidrag till innovation och tillväxt. Det finns uppgifter om att de mest dynamiska företagen i denna kategori redan utnyttjar företagstjänster för funktioner som inte kan genomföras internt. Internationaliseringstrycket måste bemötas med att man uppmuntrar allt fler små och medelstora företag att i allt högre grad utnyttja företagstjänster.

De som levererar företagstjänster är ofta även de små företag, som kräver rätt miljö för att kunna vara lönsamma. Det är en viktig aspekt som inte får förbises när åtgärder vidtas för att uppmuntra sektorns vidare utveckling.

Med den växande integreringen av företagstjänster i tillverkningsindustrin (och omvänt) och deras betydelse för hela den ekonomiska utvecklingen, måste politiken för industriell konkurrenskraft utvidgas och inriktas på företagstjänster. Det är på grund av denna växelverkan (som diskuteras mer ingående i kapitel IV) som kommissionen i detta meddelande bygger på sin övergripande politiska ram som vägleder EU:s konkurrenskraftspolitik, inklusive dess effekter på sysselsättning och ekonomisk tillväxt³.

¹ SEK(1998)0735, 29.4.1998.

² I det följande definieras "industri" som tillverknings- och tjänsteaktiviteter som levereras på marknasbasis, oberoende av om de är integrerade med varandra eller inte.

³ Se bilaga 1 för referenser.

De politiska åtgärder som behandlas i detta meddelande täcker i allmänhet alla företagstjänster. Detta horisontella tillvägagångssätt är dock inte möjligt då det handlar om avskaffande av nationella begränsningar för marknadstillträde till den del begränsningarna är specifika för vissa verksamheter och varierar från land till land.

Jämfört med tidigare spridda och dåligt samordnade initiativ på detta område behandlas inte enbart utbudet av företagstjänster, utan även efterfrågesidan. Med detta säkerställs att kundindustriernas intressen beaktas i ett sammanhängande synsätt baserat på ett utbud-/efterfrågeperspektiv, som gör det möjligt att förutse det framtida behovet av tjänster och uppkomsten av nya typer av företagstjänster.

Det bör observeras att då detta meddelande utgör ett första försök att upprätta en politisk ram för ett område som kännetecknas av brist på tillräckligt specificerad och tillförlitlig ekonomisk information, prioriteras på detta stadium en systematisk insamling av statistiska data, analys och forskning. Parallellt med att data och analysmaterial, som är lämpade för att genomföra politiska beslut, blir i allt högre grad tillgängliga måste de politiska åtgärderna förfinas, fördjupas och utvidgas.

Kommissionen kommer periodiskt att rapportera till rådet om framstegen på detta område, tillsammans med konsekvenserna för utformningen av politiken. Beroende på resultatet av genomförandestudier, som redan påbörjats, kommer vidare utvidgningen av de politiska åtgärderna till andra tjänster för industrin, som t.ex. industriell utbildning, logistik och kontraktsforskning, att övervägas i en följande fas.

De politiska mål som presenteras i detta meddelande sammanfattas i rutan nedan.

MÅL FÖR POLITIKEN	
Att förstärka den europeiska industrins konkurrenskraft genom att förbättra den ram inom vilken företagstjänsterna fungerar i hela förädlingskedjan i industrin. Detta skall ske på de sätt som anges nedan.	
(1)	Underlätta beslutsfattandet: att skapa en enhetlig teoretisk och analytisk grund för och att företa en kontinuerlig övervakning av situationen för företagstjänster, för att säkerställa en hållbar grund för beslutsfattare på företagsnivå, på de offentliga förvaltningarnas nivå och på politisk nivå.
(2)	Tillämpa gemenskapens politik: att förbättra den affärsmiljö inom vilken företagstjänsteföretagen och deras kunder verkar genom att använda gemenskapens befintliga politikinstrument för att förstärka konkurrenskraften. Dessa politiska instrument gäller främst informationssamhället och elektronisk handel, FTD och utbildning, den inre marknaden och offentlig upphandling, GATS, strukturpolitiken, konkurrenspolitiken och kvalitetsgaranti.

Det skall understrykas att kommissionen *inte föreslår en ny särskild politik för företagstjänster*. Vad som eftersträvas är att i en sammanhängande ram genomföra den existerande politiken på olika områden som redan påverkar företagstjänsterna.

II. DEFINITION OCH KLASSIFIKATION AV FÖRETAGSTJÄNSTER

Företagstjänster omfattar en rad olika verksamheter. De inbegriper mycket avancerade konsulttjänster, som konsultverksamhet avseende företags organisation, information m.m. eller datatjänster, yrkesmässiga tjänster, som tekniska och juridiska tjänster, marknadsföringstjänster, som reklam eller mässor och utställningar, arbetsintensiva tjänster, som personaltjänster, samt drifttjänster som städning och säkerhetstjänster. Detta heterogena panorama av företagstjänster förklaras av de olika funktionella särdragen hos företagen som köper dessa tjänster: ledning, administration, produktion, informations- och kommunikationsteknik, marknadsföring, personal, säkerhet, städning m.fl. För varje central funktion i företaget finns det en motsvarande företagstjänst. De kännetecknas av en interaktiv samverkningsprocess mellan efterfråge- och utbudssidorna med det övergripande syftet att förbättra kundens konkurrenskraft. En detaljerad definition av företagstjänster med en förteckning över alla verksamheter finns i rapporten om industriell konkurrenskraft och företagstjänster. Av praktiska och illustrativa skäl ges de viktigaste verksamheterna och klassificeringen av dem nedan.

Definition av företagstjänster enligt klassifikationen i NACE Rev. 1⁴

Klassifikation av NACE-verksamheter	Tjänster	Viktigaste verksamheter
72.1–6	Datorer	- Konsultverksamhet avseende maskinvara - Konsultverksamhet avseende system- och programvara - Databehandling - Databasverksamhet
74.11, 74.12, 74.14	Yrkesmässiga	- Juridisk verksamhet - Redovisning och bokföring, revision, skatterådgivning - Konsultverksamhet avseende företags organisation, information m.m.
74.13, 74.4	Marknadsföring	- Marknads- och opinionsundersökning - Reklam
74.2, 74.3	Tekniska	- Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet o.d. - Teknisk verksamhet - Teknisk provning och analys
71.1, 71.21–23, 71.31–33	Leasing och uthyrning	- Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner - Uthyrning av kontorsmaskiner och kontorsutrustning inkl. datorer
74.5	Arbetsförmedling	- Arbetsförmedling och rekrytering
74.6, 74.7	Drift	- Detektiv- och bevakningsverksamhet; säkerhetstjänst - Rengöring och sotning
74.81–84	Övriga	- Kontorsservice och översättningsverksamhet - Förpackningsverksamhet - Mässor och utställningar

III. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRETAGSTJÄNSTER

I rapporten om industriell konkurrenskraft och företagstjänster underströks den allvarliga bristen på statistiska grunddata om företagstjänster. På basis av ett antal olika källor har extrapolationer och uppskattningar gjorts som ger en del nyckeltal, som bör behandlas med en viss försiktighet tills ytterligare arbete har gjorts på detta område (se kapitel V). Det största problemet är att jämförelser mellan medlemsstaterna i EU förhindras av en geografiskt ojämn statistisk täckning och olika aggregeringsnivåer för tjänstesektorn.

Detta kapitel gäller endast företagstjänster som köps utanför företaget, inte tjänster som levereras internt.

⁴ Denna definition är i enlighet med Eurostats publikation ”Business Services in Europe” från 1995. Det bör observeras att NACE-grupperna 70 (fastighetstjänster), 73 (forskning och utveckling) och undergrupp 74.15 (holdingverksamhet) inte ingår i denna definition.

A. Företagstjänstesektorns storlek och tillväxt

I tabell 1 i bilaga 2 ges grundläggande statistiska uppgifter om företagstjänster i Europa. Sektorn sysselsätter mer än 11,5 miljoner människor och bidrar med ett förädlingsvärde på mer än 850 miljarder ecu. Det motsvarar 8,5 % av den totala sysselsättningen och 15,3 % av förädlingsvärdet. Sektorn är organiserad i många små företag (mer än 2,5 miljoner), som främst verkar på nationella marknader.

De årliga tillväxttakterna som ges i tabell 2 i bilaga 2 visar på den mycket imponerande tillväxten för företagstjänster under de senaste åren. Både uppgifterna om sysselsättning och om förädlingsvärde innebär en årlig tillväxt på omkring 5,5 % för företagstjänster, medan sysselsättning och förädlingsvärde i hela ekonomin ökade med 0,4 % respektive 1,5 %. Denna snabba tillväxt kan delvis förklaras med en ökande tendens att anlita företagstjänster utifrån men man tror att huvudorsaken är industrins krav på nya, avancerade, kunskapsbaserade och specialiserade tjänster (se kapitel IV).

B. Jämförelser med andra ekonomiska sektorer

1. Förädlingsvärde

Följande jämförelser är nyttiga för att förstå den uppmärksamhet som bör ägnas företagstjänstesektorn:

- Företagstjänsternas förädlingsvärde (15,3 %) är större än det sammanlagda förädlingsvärdet i bank-, försäkrings-, transport- och kommunikationstjänstesektorerna (12,1 %).
- Företagstjänstesektorns bidrag till ekonomin i form av förädlingsvärde är omkring 72 % av tillverkningsindustrins bidrag och är sex gånger jordbrukets bidrag.

Diagram i bilaga 3 innehåller jämförelse av företagstjänsternas och de övriga stora ekonomiska sektorernas bruttoförelingsvärde.

2. Sysselsättning

I fråga om sysselsättning är det absoluta talet lika mycket som den sammanlagda sysselsättningen i bank-, försäkrings-, transport- och kommunikationstjänstesektorerna. Talet ligger nära den totala sysselsättningen i parti- och detaljhandeln. I motsats till dessa tjänster har många företagstjänster ett högt förädlingsvärde och välbetalda jobb.

Diagram 2 i bilaga 3 innehåller en jämförelse av företagstjänsternas och de övriga stora ekonomiska sektorernas sysselsättning.

Skillnaden mellan procenttalen för förädlingsvärde och sysselsättning visar på den *höga relativa* produktivetsnivån i företagstjänstesektorn jämfört med andra tjänster och en produktivetsnivå som är av minst samma storleksordning som i tillverkningssektorn.

De relativa talen för sysselsättning och produktivitet är dock inte de enda relevanta faktorerna för att bedöma företagstjänsternas betydelse för att skapa sysselsättning.

Uppskattningar av den potentiella tillväxten i denna sektor kan grundas på det faktum att under 14 år (1980–1994) har sysselsättningen växt med en årstakt på 5,5 % i genomsnitt, högre än i någon annan sektor i ekonomin, och det finns heller inget skäl att tro att detta

mönster kommer att brytas. Tvärtom kommer den tekniska utvecklingen och internationaliseringen att skapa nya företagstjänster med ytterligare utsikter till sysselsättningskapande.

3. *Utrymme för tillväxt*

Av ovanstående kan man sluta sig till att företagstjänster är en av de få ekonomiska sektorer där höga produktivetsnivåer går hand i hand med en stark sysselsättningsökning, och att denna tendens förväntas fortsätta.

Dessa fakta ger ingen anledning till självbelåtenhet. Företagstjänsterna har en outnyttjad potential när det gäller att bidra till konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning. Som redan nämnts uppgår deras förädlingsvärde till endast omkring 72 % av tillverkningssektorns. Denna bild bör jämföras med situationen i USA där företagstjänsternas förädlingsvärde står för 106 % av motsvarande värde för tillverkningsindustrin. (Se tabell 3 i bilaga 2, andra jämförelser mellan ett antal representativa europeiska länder och USA finns i bilaga 4.) *Detta manöverutrymme kan endast fyllas genom att ägna mer politisk uppmärksamhet åt en förbättring av ramvillkoren för företagstjänsternas verksamhet på EU-nivå.*

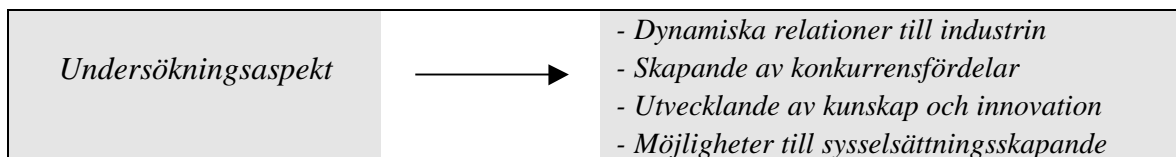
IV. VARFÖR FÖRETAGSTJÄNSTER ÄR VIKTIGA FÖR INDUSTRIELL KONKURRENSKRAFT OCH EKONOMISK TILLVÄXT

A. **Grundläggande relationer**

Skälen till att industrin vänder sig till leverantörer av företagstjänster omfattar en mängd olika faktorer som är kännetecknande för företagstjänsternas verksamhet, såsom ökad flexibilitet, högre grad av specialisering, differentierade produkter enligt kundernas behov, koncentration på kärnverksamheter, ändrad intern organisation, lägre kostnader, förbättrad kvalitet, ökad tillgång till kunskap, yrkesskicklighet, expertis och ny teknik, sökande av nya marknader (internationalisering) osv.

Det är denna uppsättning faktorer som leder till ökad produktivitet, konkurrens och sysselsättning, de tre grundelementen för industriell konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt.

Dessa faktorer hänger direkt samman med de fyra huvudorsaker som har identifierats som förklaringen till företagstjänsternas ekonomiska betydelse och som undersöks nedan under punkt B–E.

Relationerna ovan illustreras i diagram 3 i bilaga 5.

B. **Dynamiska relationer till industrin**

En orsak till företagstjänsternas snabba tillväxt under de två senaste decennierna är att funktioner som tidigare utfördes inom tillverkningsindustrierna nu läggs ut utanför

industriföretaget, på grund av den uppsättning faktorer som nämndes ovan. Det är dock inte den viktigaste anledningen till tillväxten av förädlingsvärde och sysselsättning i sektorn. Det är inte helt enkelt fråga om att ersätta tjänster producerade inom företaget med sådana som tillhandahålls av utomstående leverantörer.

Såsom nämndes i inledningen ligger den *centrala betydelsen* av företagstjänsterna i deras dynamiska länkar och bidrag till de europeiska företagens konkurrenskraft, på grund av deras växande integrering i den industriella produktionen.

Företagstjänster behövs för att klara av de industriella förändringarna. Företagen behöver företagstjänster för att mer flexibelt kunna anpassa sina produktionskedjor, för att förbättra kvaliteten hos de mänskliga och tekniska produktionsfaktorerna, skapa produktdifferentiering, hantera den snabba tekniska utvecklingen och ta sig an mer komplexa och internationaliserade marknader. Dessa immateriella element och insatsfaktorer i förädlingskedjan börjar bli viktigare än de traditionella materiella investeringarna.

Det finns en viktig dynamisk relation och en ömsesidigt förstärkande växelverkan mellan företagstjänster och industri. Företagstjänsternas tillväxt beror på en ökad efterfrågan från industrin och industrins tillväxt är i allt högre grad knuten till industrins egen användning av företagstjänster. Detta förhållande utgör en drivkraft för tillväxt och sysselsättning, och är därför förtjänt av större uppmärksamhet från de politiska beslutsfattarnas sida.

Det börjar växa fram en allt större insikt om att *en stor del av kostnadstrycket i industrin inte uppstår enbart i tillverkningen utan även i företagstjänstesektorn*. Dessa ”insattjänster” är i Europa i många fall mindre konkurrenskraftiga än i USA och andra avancerade ekonomier och orsakerna till detta måste behandlas (se kapitel V om politiska uppgifter).

Effekterna på verksamheten längre fram i produktionskedjan minskar den europeiska industrins konkurrenskraft, vilket är det viktigaste argumentet för att förbättra de ramvillkor inom vilka företagstjänsterna och deras kunder verkar.

C. Skapande av konkurrensfördelar

Tre konkurrensfördelar på grund av användning av företagstjänster kan identifieras: lägre priser, högre kvalitet och mer internationalisering.

1. Lägre priser

Förekomsten av välutvecklade marknader för företagstjänster minskar kostnadstrycket på industrin genom att produktiviten förbättras, fasta kostnader omvandlas till rörliga och ny efterfrågan skapas för företagstjänster, vilket leder till mer konkurrens och en sänkning av priserna på dessa tjänster.

2. Högre kvalitet

Det sätt på vilket företagstjänster bidrar till industriell kvalitet handlar inte bara om specialisering, utan också om det faktum att en del tjänster gör det möjligt för tillverknings- och tjänstebranscher att direkt förbättra sina egna kvalitetsstandarder beträffande processer och produkter. En del företagstjänster, som t.ex. *kvalitetskontroll*,

certifiering, designtjänster eller tekniska tjänster, bidrar till goda kvalitetsresultat och produktdifferentiering. Andra, som t.ex. reklam, marknadsundersökningar eller mässor och utställningar, gör det möjligt att få *viktig information* från kunder och konkurrenter som ger respons om produktbrister, kvalitetsfrågor, förbättrad produktdifferentiering och entreprenörsstrategier som svarar mot marknadens behov. Det faktum att många av dessa tjänster nu köps utifrån tar in en konkurrensprocess som ökar kvaliteten och utbudet, särskilt när den dynamiska och innovativa potentialen hos mindre leverantörer av företagstjänster ger tillräckligt spelrum.

3. *Internationalisering*

Tre faktorer bidrar till att göra det lättare för kundföretag att få tillträde till utländska marknader.

- Företagstjänster förstärker företagets konkurrensförmåga och förbereder på så sätt sina kunder på ökad konkurrens i utlandet. Dessutom behövs en del specifika företagstjänster för att *definiera, planera och utveckla en internationell strategi* (organisationskonsulter, mässor och utställningar, marknadsundersökningar och reklam, IT-tjänster osv.). Bidragen från dessa tjänster kan vara särskilt betydande för små företag som satsar på nya marknader.
- Företagstjänster gör det lättare att hantera handelshinder. Många företagstjänster bidrar till att övervinna rättsliga, ekonomiska och kulturella hinder både inom och utanför gemenskapens marknad. Lagstiftningshindren inom gemenskapens marknad måste behandlas, men de övriga hindren kan bara övervinnas med hjälp av tjänster som organisationskonsulter, översättning och tolkning, IT-specialister, jurister osv.
- Direkta utländska investeringar i samt handel med företagstjänster inom och mellan företag gör det möjligt för kunderna att få tillgång till multinationella företag inom företagstjänstesektorn. Till och med den direkta handeln i företagstjänster, som är ett sekundärt medel för internationaliseringen av dem, växer i snabb takt, mycket snabbare än de flesta andra tjänste- och varusektorer.

D. Utveckling av kunskap och innovation

De flesta företagstjänster kunskapsintensiva. De tillhandahåller strategisk information som gör det möjligt för industrin att anpassa sig till den tekniska utvecklingen, internationaliseringen och ett allt mer komplext samhälle.

Följaktligen är företagstjänsterna en nyckelfaktor för tekniska innovationer. För att ett kundföretag själv skall kunna dra nytta av företagstjänster, måste ofta ny teknik införas, vilket leder till en modernisering av den tekniska industriella basen. Samtidigt ökar företagstjänsterna effektiviteten av tekniska insatser, eftersom avancerade tjänster, såsom IT-tjänster, möjliggör en effektivare användning av existerande teknik.

Å andra sidan gör ny teknik det möjligt för företagstjänsterna att expandera genom att göra det lättare att handla med dem, särskilt dem som varit geografiskt eller tidsmässigt begränsade med avseende på produktion och konsumtion. Ny teknik leder till bättre presterande företagstjänster och omvänt.

Av dessa skäl måste politiken på områdena för FTD, IT och innovationer inriktas på att bygga upp en stark teknisk bas för innovationer på området för företagstjänster. Eftersom

Europa uppenbart ligger efter USA i utvecklandet av ny teknik och avancerade företagstjänster, finns det ett potentiellt utrymme för att främja politiska åtgärder för att stimulera marknadens innovationsförmåga.

Företagstjänsterna bidrar också i hög grad till produkt- och processinnovation som inte har med teknik att göra. Detta sker både direkt, på grund av naturen hos de tjänster som ges till andra företag, och indirekt genom de konkurrenseffekter som uppstår när flera företag utnyttjar företagstjänster. På så sätt stimulerar effektiva företagstjänster ett stort område av innovativa verksamheter.

E. Möjligheter till sysselsättningsskapande

En dynamisk och blomstrande företagstjänstesektor är viktig som sysselsättningsskapare i sig själv (se föregående kapitel). *Företagstjänsternas huvudbetydelse ligger dock i deras indirekta sysselsättningsskapande potential genom deras värdeskapande insats i industrin, som ger upphov till ökad ekonomisk aktivitet, som i sin tur skapar nya sysselsättningsmöjligheter.*

Dessutom ger ackumuleringen av kompetens och specialiserad expertis i företagstjänster, i synnerhet i arbetsförmedlingstjänster, möjlighet till bättre urval, avtal, utbildning, återutnyttjande och ledning av personal. Det är dock skäl att beakta att ökade arbetsförmedlingstjänster, till den del ökningen består av personal som tillfälligt arbetar i andra sektorer av ekonomin, inte indikerar att sektorn i sig skulle växa, utan att det har skett ändringar i avtalsarrangemangen.

Grova uppskattningar visar att omkring 20 % fler personer är sysselsatta i interna företagstjänster än i oberoende företagstjänsteföretag. Detta tyder de på att det finns utrymme för ytterligare utläggning av företagstjänsteverksamheter med positiva effekter på produktiviteten *och en effekt genom indirekt sysselsättningsskapande.* För att till fullo förstå denna process och de politiska konsekvenserna, är det nödvändigt att undersöka industrins efterfrågan på företagstjänster. För att få en fullständig bild måste bättre data om utbudet (oberoende företagstjänsteföretag) och efterfrågan (på både interna och externa företagstjänster) tillhandahållas.

V. DEN POLITISKA RAMEN

Det övergripande syftet med att skapa en politisk ram för företagstjänster är att stärka de dynamiska länkarna mellan företagstjänster och den allmänna ekonomiska prestationsförmågan. I de föregående kapitlen behandlades den ekonomiska motiveringen för att skapa en politik för företagstjänster. I detta kapitel motiveras och definieras innehållet i den politik som kommissionen föreslår för att förbättra situationen för företagstjänster baserad på politiken för industriell konkurrenskraft.

Då denna politik tillämpas på företagstjänster framträder följande sex huvudmål:

- Ökad produktivitet
- Bättre sysselsättningsmöjligheter
- Ökad konkurrens i företagstjänstesektorn
- Främjande av industriellt samarbete mellan leverantörer av företagstjänster
- Främjande av företagstjänster
- Främjande av modernisering av de offentliga förvaltningarna

EU:s politik på en rad områden bidrar till den industriella konkurrenskraften. Nedan visas hur denna politik i varierande utsträckning kan tillämpas på de sex mål som nämns ovan.

Vid utvecklingen av en politik för företagstjänster är utmaningen att genomföra politiken i en sammanhängande ram med anknytning till vart och ett av huvudmålen. Då denna politik genomförs inom ramen för en global vision skapas samverkansvinster och ömsesidigt förstärkande åtgärder. Detta kräver en samordnad insats i alla faser av planering och tillämpning, uppföljning och utvärdering av politiken. En politik på ett eller flera områden kan inte åstadkomma det som kan göras genom en samordnad insats för att genomföra politiken på ett flertal områden i en sammanhängande ram.

A. Mål: ökad produktivitet

På grund av företagstjänsternas immateriella natur, ger produktivetsmätningar upphov till svåra problem. Det är nödvändigt att skilja mellan den produktivetsökning som sker i företagstjänsteföretagen när de producerar och distribuerar sina tjänster (se kapitel III) och den produktivetsökning som totalt sett sker i ekonomin till följd av att företagstjänster används. Det innebär att företagstjänsteföretag, även om deras egen produktivitet inte skulle öka, ändå kan ge upphov till produktivetsökningar på annat håll till följd av betydande övergripande fördelar för ekonomin. För att få bättre kunskaper om denna process måste nya indikatorer och mätningmetoder tas fram.

Vidare är det nödvändigt att skaffa bättre kunskaper om vissa hinder för produktivetsförbättringar (stelheter på arbetsmarknaden, små och fragmenterade marknader, tunga administrativa bördor osv.) och att undersöka de sätt på vilka

utbildning, kunskap, informationsteknik och innovation bidrar till det centrala förhållandet mellan företagstjänster och industriell produktivitet.

Företagstjänsternas expansion har i hög grad framkallats av kontinuerliga ändringar i produktutvecklingen, som till stor del drivs av förbättringar i det intellektuella kapitalet. Politiken inom områdena för undervisning, utbildning och annan utveckling av humanresurser måste permanent stå kvar i fokus tillsammans med behovet till snabba ändringar av politiken mot bakgrund av konkurrensbetonade ändringar i produktutvecklingen och annan marknadsutveckling.

De fyra uppgifter som anges nedan skulle stödja målet att öka industrins produktivitet. De anknyter till EU:s politik på flera olika områden, såsom data- och informationsinsamling, kvalitetsfrämjande, FTD, innovationer och IT.

1. *Uppgift: att skapa nya instrument för att mäta produktivitet*

Åtgärder:

⇒ Att finna nya indikatorer för förhållandet mellan pris och kvalitet, för reala prisökningar, produktionstillväxt osv., som skapar en ny statistisk metodik för att mäta resursinsatser och produktion i alla företagstjänsteverksamheter.

⇒ Att finna indikatorer och att mäta företagstjänsternas roll för att förbättra deras kunders, och därigenom även hela det ekonomiska systemets, produktivitet.

⇒ Att analysera andra faktorer som påverkar behovet av företagstjänster, inbegripet förekomsten av brister på den relevanta marknaderna och politikens respons på dem.

2. *Uppgift: att identifiera och utvärdera hinder för produktivetsförbättringar*

Åtgärder:

⇒ Att utvärdera företagstjänsternas roll för att undanröja existerande hinder för förbättrad produktivitet i ekonomin.

⇒ Att analysera effekterna av utläggning av tjänster på industrins produktivitet.

3. *Uppgift: att förbättra de mänskliga resursernas kvalitet*

Åtgärder:

⇒ Att analysera kvalifikationer, kompetens och arbetsförhållanden i företagstjänsteföretag och identifiera framtida behov.

⇒ Att analysera hur dessa företagstjänsteverksamheter med anknytning till mänskliga resurser (organisationskonsultrådgivning, arbetsförmedling etc.) bidrar till att förbättra humankapitalets produktivitet i industrin.

⇒ Att främja utarbetandet av ett europeiskt system för kontroll av utbildningens kvalitet baserad på ett liknande tillvägagångssätt som vid standarder för process- och produktkvalitet. Denna kvalitetskontroll skall stödas av ett certifieringssystem som

beaktar behovet att fokusera på kvalifikationernas rörlighet, och göra dem öppnare för både anställda och arbetsgivare.

4. *Uppgift: att främja innovationer*

Åtgärder:

⇒ Att skapa medvetenhet och underlätta företagstjänsteföretagens deltagande i projekt som främjar innovation i tjänsteutbudet, inbegripet projekten inom det femte ramprogrammet och det fleråriga programmet för små och medelstora företag.

⇒ Att underlätta företagstjänsteföretags deltagande i åtgärder inom ramen för den första handlingsplanen för innovation, särskilt i åtgärder som främjar deras tillämpning av informationsteknik genom demonstrations- och pilotprojekt, workshops m.m.

B. Mål: bättre sysselsättningsmöjligheter

De flesta av de uppgifter och åtgärder som nämns ovan under målet att förbättra produktiviteten är nödvändiga men inte tillräckliga för att skapa alla de arbetsplatser som företagstjänstesektorn kan tillhandahålla. Följaktligen bör uppgifterna och åtgärderna under detta mål ses som komplementära.

Såsom visats i kapitlen III och IV är företagstjänstesektorn förmodligen den ekonomiska sektor som har den största potentialen för att skapa sysselsättning, inte endast i själva sektorn utan genom dess värdeskapande insats i industrin med de positiva effekterna på sysselsättning, konkurrenskraft och tillväxt i industrin. Det har också visats att det finns rum för skapande av ytterligare arbetsplatser. För att få en bättre förståelse för dessa växelverkningsmekanismer behövs emellertid tillförlitliga statistiska och analytiska data.

Dessutom bör man dra fördel av andra program för att skapa sysselsättning som har direkta effekter på företagstjänster, såsom de nya möjligheter som har öppnats genom de nyligen antagna riktlinjerna avseende sysselsättningen och de nya inriktningarna i Europeiska socialfonden.

De tre uppgifter som anges nedan skulle understödja detta mål. De anknyter till EU:s befintliga politik på områdena för insamling av data och information, samordning av sysselsättningspolitik, informationsområdet och utbildning inom socialfonden.

1. *Uppgift: att öka kunskapen om företagstjänsternas sysselsättningskapande potential*

Åtgärd:

⇒ Att insamla data och analysera relationerna mellan kvalifikationer, kompetens och arbetsförhållanden för att förstå hur sysselsättningen i företagstjänstesektorn skapas och hur detta påverkar skapandet av arbetsplatser i andra sektorer inom ekonomin.

2. *Uppgift: samordning av nationell sysselsättningspolitik*

Åtgärd:

- ⇒ Att skapa medvetenhet i företagstjänsteorganisationer och -företag om de nya möjligheterna som kommer att följa av riktlinjerna i 1998 års nationella handlingsplaner för sysselsättning.
- ⇒ Undanröja hindren för rörligheten och främja tillträde till undervisning och utbildning genom att utveckla distansinläring, partnerskap mellan universitet och industrin och utväxling av bästa praxis.

3. *Uppgift: att uppmuntra sysselsättningsutvecklingen i företagstjänstesektorn genom Europeiska socialfonden och andra humanresursrelaterade program.*

Åtgärder:

- ⇒ Att skapa ett samordnat och systematiskt sysselsättnings- och utbildningsprogram t.ex. i form av ett arbetsbevakande program baserat på informations- och kommunikationsteknik, för att länka samman undervisning, utbildning och sysselsättning på europeisk nivå.
- ⇒ Att förbättra medvetenheten hos företagstjänsteorganisationer och -företag om möjligheterna för stöd från Europeiska socialfonden inom ramen för dess nya prioriteringar.
- ⇒ Att utveckla infrastrukturen för undervisning och utbildning avseende företagstjänster, särskilt lokal utveckling och främjandet av sysselsättning och utbildning i det tredje sysselsättningssystemet (kooperativ, anställdas aktieinnehav i företagen osv.).

C. Mål: ökad konkurrens i företagstjänstesektorn

Som framgår av kapitel IV utgör företagstjänsterna betydande immateriella insatsvaror som europeiska företag behöver för att kunna konkurrera på globala och komplexa marknader. Följaktligen är ett av huvudmålen i detta meddelande att hjälpa europeiska företag att identifiera och effektivt utnyttja de företagstjänster som de behöver. Ett av de allvarigare hindren för bättre konkurrens mellan företagstjänsteföretag är bristen på öppenhet hos de tjänster som levereras. Rädslan för det okända gör att företagstjänsternas kunder ofta tyr sig till leverantörer de redan känner till, vilket gör det svårt för nykomlingarna på marknaden. Detta ger upphov till frågor om regleringens roll för att säkerställa standarder och rent spel, vilket alltid måste vägas mot behovet att undvika byråkratiska bördor för företagen.

Den inre marknadens natur innebär dessutom att alla företagstjänster som lagenligt erbjuds i det land där företagstjänsteföretaget har sitt säte i princip bör vara fritt tillgängliga för kunder i andra medlemsstater, utan att det vid varje tillfälle måste bekräftas att tjänsten i fråga är förenlig med de regleringsmässiga, administrativa och yrkesmässiga bestämmelserna eller andra hinder i det land där kunden finns. Den minskning av kostnaderna för regelföljande som detta sannolikt skulle medföra kommer att hjälpa leverantörerna av företagstjänster att utsträcka sin verksamhet utanför de nationella gränserna och på så sätt öka konkurrensen på den inre marknaden och internationellt och därigenom stimulera ett ännu mer effektivt tillhandahållande av företagstjänster till förmån för deras kunder.

Det är därför nödvändigt att analysera alla hinder för marknadstillträde, såsom prisregleringar, tariffer, tekniska standarder, licenser, produktdifferentiering, överskottskapacitet osv. Denna identifiering av bristerna i tillämpandet av den inre marknadens principer i kombination med tillämpandet av fördragets och nationella konkurrensregler hjälper att eliminera de flesta hindren.

Konkurrensen på marknaden förbättras också av effektivare och flexiblare regler för offentlig upphandling.

Slutligen kan konstateras att företagstjänsteföretagens konkurrenskraft på den inre marknaden ett nödvändigt men inte tillräckligt villkor för att de skall vara konkurrenskraftiga på en allt mer global marknad. Ytterligare insatser för att öppna marknader i tredje land kommer av sig själv att leda till en växande marknad för företagstjänster. Detta leder även till ökad konkurrens mellan europeiska leverantörer av företagstjänster, vilket i de rätta betingelserna kan hjälpa dem att nå en tillräckligt stor dimension för att konkurrera på världsmarknaden.

De fem uppgifter som anges nedan skulle förbättra konkurrensförhållandena för företagstjänster. De hänför sig till insamling av data och information, kvalitetsfrämjande, politiken för den inre marknaden samt gemenskapens handels- och konkurrenspolitik.

1. *Uppgift: att främja öppenhet på utbuds- och efterfrågesidorna på marknaden.*

Åtgärder:

- ⇒ Att förbättra insamlingen av data, analyserna av och forskningen om efterfrågan på och utbudet av företagstjänster genom att avdela mer resurser till detta område på gemenskapsnivå och på nationell nivå. De riktlinjer för det framtida arbetet på detta område som nämns i rapporten om industriell konkurrenskraft och företagstjänster (kapitel IV) kan användas för en första definition av denna uppgift.
- ⇒ Att i detalj analysera företagstjänsternas dynamik och därvid särskilt beakta de mindre företagens roll och deras potentiella bidrag till dynamikens framtida utveckling.
- ⇒ Att understödja spridning av den insamlade informationen till alla berörda parter, med samtidigt säkerställande av att detta inte begränsar eller snedvrider konkurrensen.
- ⇒ Att främja åtgärder för att förbättra kvaliteten på och tillträde till certifiering av företagstjänster i form av ett partnerskap med berörda parter.
- ⇒ Att utvärdera brister i kvalitetsbedömningen och att stödja förbättringar.

2. *Uppgift: att skapa en inre marknad för företagstjänster*

Åtgärder:

- ⇒ Att göra en översyn av den inre marknaden med avseende på alla eventuella hinder för tillträde till de olika verksamheterna inom området för företagstjänster, inbegripet nationella regleringsmässiga och administrativa hinder samt självreglerade yrkesregler.

- ⇒ Att undersöka rekommendationerna från BEST-arbetsgruppen (Business Environment Simplification Task Force) och deras följder för denna sektor och särskilt begrunda hur villkoren för att starta nya företag kan förbättras.
- ⇒ Att på basis av resultaten av denna översyn tillsammans med medlemsstaterna bedöma huruvida de hinder som identifierats är proportionella och att tillämpa fördragets konkurrensregler med sikte på att undanröja alla hinder som inte kan motiveras med hänvisning till allmänintresset, säkerhet, hälsa etc. enligt artikel 59 i fördraget.
- ⇒ Att bidra till identifieringen av bästa praxis för att tillhandahålla och främja företagstjänster i medlemsstaterna, inom ramen för samordnade åtgärder för stödtjänster till små och medelstora företag, och att utveckla en strategi för att förbättra företagstjänsternas öppenhet, inom den vidare kontext som består av att främja stödtjänster till företag.

3. *Uppgift: att förbättra funktionen för den europeiska marknaden för offentlig upphandling med tanke på företagstjänster*

Åtgärd:

- ⇒ Att vid ändringarna av direktiven för offentlig upphandling, som har tillkännagivits i kommissionens meddelande om offentlig upphandling i Europeiska unionen, ta hänsyn till möjligheterna att göra förfarandena för offentlig upphandling flexibla och tillåta dialog mellan upphandlare och leverantör under förfarandets förlopp och inte bara i undantagsfall.

4. *Uppgift: att säkerställa att konkurrenspolitiken på både gemenskapsnivå och nationell nivå grundar sig på bästa möjliga kunskap om företagstjänstesektorn.*

Åtgärd:

- ⇒ Att kontinuerligt analysera strukturen hos den europeiska marknaden för företagstjänster och låta resultaten från sådana analyser återspeglas i gemenskapens och medlemsstaternas respektive konkurrenspolitik.
- ⇒ Att systematiskt analysera vilka följder konkurrensbeslut som berör företagstjänsteföretag har för EU-industrins konkurrenskraft.

5. *Uppgift: att ytterligare öppna de internationella marknaderna för EU:s företagstjänsteföretag*

Åtgärd:

- ⇒ Att skapa starkare länkar mellan kommissionen och den europeiska företagstjänstesektorn för att säkra aktivt stöd från den senare till förberedelserna av förhandlingsrundan GATS 2000.

D. Mål: främjande av samarbete mellan leverantörer av företagstjänster

Såsom nämndes under målet om att öka konkurrensen i företagstjänstesektorn (punkt C ovan) kan rättsliga och yrkesmässiga hinder stå i vägen för tillträde till marknaderna och därigenom effektivt utesluta gränsöverskridande samarbete. Dessa hinder är inte de enda hämskorna för samarbete mellan företag i företagstjänstesektorn. Brist på information om möjliga partners och nationella särförhållanden, språkliga och kulturella kunskaper är viktiga faktorer bakom marknadens fragmentarisering.

Ställda inför internationell konkurrens måste de europeiska företagstjänsteföretagen utforska formella och informella nätverk av företagstjänsteleverantörer. Detta skulle inte endast medföra fördelen av lättare tillträde till internationella marknader, utan skulle även öppna möjligheter att leverera sektoröverskridande systemlösningar som bygger på ett stort antal specialiserade kompetenser.

Den åtgärd som anges nedan föreslås. Den anknyter till EU:s politik för att främja företagssamarbete, informationssamhället, kvalitetsfrämjande och FTD.

Uppgift: att stödja skapande av samarbetsnät mellan olika leverantörer av företagstjänster.

Åtgärder:

- ⇒ Att underlätta upprättandet av databaser om samarbetsnät mellan leverantörer av företagstjänster och att främja certifiering av sådana nät för att skapa förtroende för deras förmåga.
- ⇒ Att göra fördelarna med samarbete mer synliga genom att främja deltagande i projekt inom gemenskapens instrument för främjande av företagssamarbete (BC-Net, BRE, Euro-partneriat, Interprise) och det femte ramprogrammet.
- ⇒ Att stödja en förstärkt institutionell representation för hela företagstjänstesektorn.

E. Mål: främjande av företagstjänster

Det finns i EU två typer av marknadsmisslyckanden som i viss utsträckning kan motivera offentligt stöd till utvecklingen av företagstjänster: lägesrelaterade faktorer och storleken på potentiella kundföretag. De flesta företagen inom företagstjänstesektorn är koncentrerade till de centrala och urbaniserade regionerna i gemenskapen, medan tillgången på företagstjänster i de perifera regionerna och för små och medelstora företag är knapp. För att rätta till detta har gemenskapens strukturfondspolitik och politik för små och medelstora företag på olika sätt främjat utnyttjandet av företagstjänster.

Nya möjligheter för ytterligare främjande av företagstjänster finns i de finansiella instrument som skapades vid uppföljningen av toppmötet i Luxemburg om sysselsättning (garantin för små och medelstora företag, den europeiska mekanismen för teknik och den europeiska samriskgarantin) och i aktiviteterna inom ramen för det integrerade programmet för små och medelstora företag. Det finns dock uppgifter som tyder på en brist på kunskap bland företag i företagstjänstesektorn om möjligheterna hos dessa instrument, som ofta uppfattas som inte tillämpliga på immateriella investeringar i företagstjänster.

Det finns dessutom en stor variation i hur halvoffentliga eller offentliga stödprogram organiseras och genomförs i medlemsstaterna. För att undvika resursslöseri och ge största möjliga fördelar åt kunder som utnyttjar företagstjänster samt för att undvika snedvridning av konkurrensen mellan offentligt stödda och privata leverantörer, bör tjänsterna från företagsstödbyråer och deras växelverkan med den privata sektorns leverantörer av företagstjänster ges en mer framträdande ställning.

De tre uppgifter som föreslås nedan anknyter till EU:s politik för strukturfonder, små och medelstora företag, informationssamhället samt insamling av data och information.

1. *Uppgift: att säkerställa en bättre geografisk och regional distribution av företagstjänster.*

Åtgärder:

⇒ Att identifiera och analysera bästa praxis för investeringar i företagstjänster i de mindre gynnade regionerna för att rationalisera och konsolidera de aktuella ansträngningarna baserade på analyser av behoven i den regionala ekonomiska strukturen.

⇒ Att ytterligare fokusera och systematisera strukturfondernas och andras åtgärder för företagstjänster, särskilt genom att prioritera stöd till små och medelstora företag och IT- och utbildningstillämpningar i utvecklingsprogrammen.

2. *Uppgift: att underlätta skapande av nya företag inom företagstjänstesektorn och expansion för befintliga företag.*

Åtgärder:

⇒ Att analysera hur företagstjänsterna påverkas, hur företagstjänsterna omvandlas och vilka typer av företagstjänster som sannolikt skapas genom informationssamhällets tekniker och tillämpningar (t.ex. elektronisk handel, virtuella organisationer, nya typer av förmedling och partnerskap osv.)

⇒ Att inrikta (t.ex. genom att utarbeta riktlinjer) spridningen av information på organisationer och företag inom företagstjänstesektorn för att öka deras medvetenhet om tillgängliga finansiella instrument och andra stödmöjligheter.

3. *Uppgift: att garantera största möjliga fördelar av halvoffentliga och offentliga insatser till förmån för företagstjänster.*

Åtgärd:

⇒ Att identifiera olika europeiska modeller och inbördes förhållanden i främjandet av företagstjänster och att skapa måttstockar för bästa praxis beträffande halvoffentliga eller offentliga insatser till förmån för företagstjänster.

F. Mål: främjande av modernisering av de offentliga förvaltningarna

Det är inte bara industrin som köper företagstjänster. Beroende på olika politiska överväganden och traditioner, förvärvar offentliga myndigheter i medlemsstaterna i olika grad företagstjänster av likartade skäl som industrin, dvs. kostnadsminskningar och flexibilitet, högre kvalitet och expertis, administrativa och organisatoriska innovationer,

högre effektivitet osv. De nuvarande utvecklingstendenserna i medlemsstaterna pekar mot en trimning av de offentliga förvaltningarna genom fortsatta privatiseringsåtgärder och en växande förlitan till inköp av företagstjänster. En sådan process kan få två sammanhängande följder: en effektivare offentlig förvaltning och som en bieffekt framväxandet av en större marknad för företagstjänster.

Dessa sammanhängande mål kan stödjas genom följande uppgift för att samla in data och information:

1. *Uppgift: att få fördjupade kunskaper om konsekvenserna av utläggning av vissa offentliga förvaltningsfunktioner.*

Åtgärd:

⇒ Att skapa en måttstock för bästa praxis i medlemsstaterna på grundval av indikatorer och en metodik som skall utvecklas.

VI. SLUTSATSER

Företagstjänstesektorn är den större ekonomiska sektor som under de senaste åren uppvisat den högsta tillväxttakten med avseende på förädlingsvärde och sysselsättning. Dess betydelse för de europeiska företagens konkurrenskraft och den ekonomiska tillväxten förtjänar större politisk uppmärksamhet. *Det finns väldiga outnyttjade möjligheter för att stärka företagstjänsternas roll i den europeiska ekonomin* genom en strategi för bättre ramvillkor för dessa tjänster. Detta skulle kunna uppnås genom att företagsmiljön för sektorns små och medelstora företag förbättrades och genom stöd till produktivitetsförbättringar, sysselsättningsskapande, konkurrens, samarbete mellan företag, offentligt främjande och modernisering av offentliga förvaltningar.

Kommissionen har varit ytterst noggrann med att respektera subsidiaritetsprincipen då den utarbetat en europeisk politik för företagstjänster. Alla åtgärder som föreslås ligger inom ramen för gemenskapens befintliga politik på olika områden. De gäller endast uppgifter som medlemsstaterna inte på egen hand kan utföra i tillräcklig utsträckning och som därför, på grund av omfattningen eller effekterna av de föreslagna åtgärderna, bättre kan utföras av gemenskapen.

Detta tillvägagångssätt leder automatiskt till att detta meddelande begränsas till åtgärder av ”mjukare” slag. De rör i grunden följande tre områden:

- En förbättring av *kunskapsläget* med avseende på företagstjänster genom en förbättring av den insamling av data och information som krävs för en vidareutveckling av de politiska åtgärderna.
- En höjning av *medvetenheten hos företagen inom företagstjänstesektorn* om möjligheten att förbättra deras situation inom ramen för gemenskapens nuvarande politik på olika områden, och *hos politiska beslutsfattare* om de särdrag hos företagstjänsterna som måste beaktas vid utformningen av politiken.

- Inledandet av en process som leder till att det skapas en *verklig inre marknad* för företagstjänster.

I takt med förbättringen av informationsläget om företagstjänster och kommissionens andra projekt för att skaffa kunskap om andra tjänster som bidrar till industrins förädlingsvärde, som nämns i rapporten om industriell konkurrenskraft och företagstjänster, har kommissionen för avsikt att i en kontinuerlig process ytterligare utveckla de politiska åtgärderna.

Kommissionen kommer regelbundet att rapportera om de framsteg som görs på detta område, och ge en utvärdering av de åtgärder som föreslås i kapitel V samt föreslå nya initiativ rörande företagstjänster och andra sammanhängande tjänster som bidrar till värdeskapandet i industrin.

Bilaga 1. Referenser

- Vitbok om tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning (*KOM(93)0700, december 1993*)
- Kommissionens meddelande om en europeisk politik för industriell konkurrenskraft (*KOM(94)0319 slutlig, 14.9.1994*)
- En förtroendepakt för sysselsättning (*SEK(96)1093, 6.5.1996*)
- Det integrerade programmet för små och medelstora företag och hantverkssektorn (*KOM(96)0329 slutlig, 13.7.1996*)
- *The European Observatory for SMEs*, fjärde årsrapporten (1996), kapitel 5
- Den inre marknadens följder och effektivitet (*KOM(96)0520 slutlig, 30.10.1996*)
- Första handlingsplanen för innovation i Europa. Innovation i tillväxtens och sysselsättningens tjänst (*KOM(96)0589, 7.11.1996*)
- Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén om ”Europa i ledningen för det globala informationssamhället: löpande åtgärdsplan” (*KOM(96)0607, 27.11.1996*)
- Meddelande från kommissionen om genomförande av benchmarking av den europeiska industrins konkurrenskraft (*KOM(96)0463 slutlig, 9.10.1996*)
- Meddelande från kommissionen: *Putting Services to Work (CSE(96)0006 slutlig, 27.11.1996)*
- Rapport från kommissionen om den europeiska industrins konkurrenskraft (*SEK(96)2121/2, 3.3.1997*)
- Meddelande från kommissionen: Uppföljning av grönboken om affärskommunikation på den inre marknaden (*KOM(98)0121 slutlig*)

Bilaga 2. Grundläggande uppgifter om företagstjänster

Tabell 1. Grundläggande statistik om företagstjänster, Europa-15 (*)

	<i>Företagstjänster</i>	<i>Andel av hela ekonomin</i>
<i>Sysselsättning (1994)</i>	<i>11 635 000</i>	<i>8,5 %</i>
<i>Förädlingsvärde (1994) (Mecu)</i>	<i>863 500</i>	<i>15,3 %</i>
<i>Företag (1995)</i>	<i>2 690 130</i>	<i>15,0 %</i>
<i>Export (1993) (Mecu)</i>	<i>31 785</i>	<i>2,0 %</i>
<i>Import (1993) (Mecu)</i>	<i>34 107</i>	<i>2,0 %</i>

(*) Uppskattningarna för EUR 15 är baserade på tillgängliga data från Eurostat och OECD. Uppgifterna om utrikeshandeln är för EUR 12.

Källa: OECD (1996) Services: Statistics on Value Added and Employment, och Eurostat (1996) International Trade in Services, (1997) Statistics in Focus 1997/4, Market Services in Europe.

Tabell 2. Årlig tillväxttakt för företagstjänster, Europa-15 (*)

<i>Årlig tillväxttakt</i>	<i>Företagstjänster</i>	<i>Tillverkning och tjänster</i>
<i>Sysselsättning (1980–94)</i>	<i>5,5 %</i>	<i>0,4 %</i>
<i>Förädlingsvärde (1980–94)</i>	<i>5,4 %</i>	<i>1,5 %</i>
<i>Export (1984–93)</i>	<i>8,7 %</i>	<i>5,1 %</i>
<i>Import (1984–93)</i>	<i>10,2 %</i>	<i>5,2 %</i>

(*) Uppskattningarna för EUR 15 är baserade på tillgängliga data från Eurostat och OECD. Uppgifterna om utrikeshandeln är för EUR 12.

Källa: OECD (1996) Services: Statistics on Value Added and Employment, och Eurostat (1996) International Trade in Services, (1997) Statistics in Focus 1997/4, Market Services in Europe.

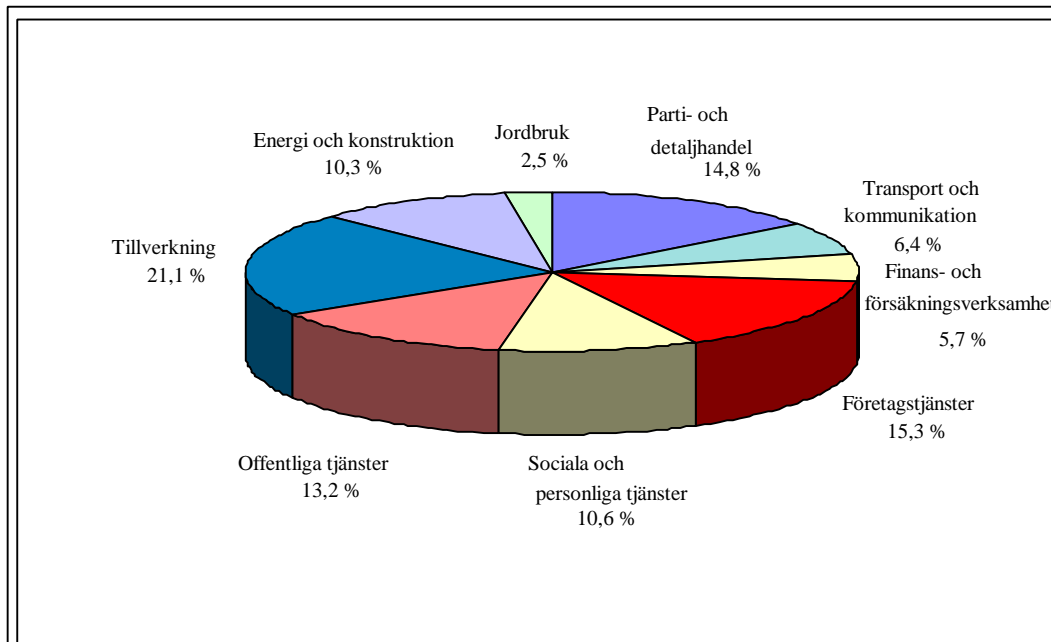
Tabell 3. Förädlingsvärde: företagstjänster/tillverkning

	<i>Europa 15</i>	<i>USA</i>
<i>Företagstjänster</i>	<i>15,3</i>	<i>19,2</i>
<i>Tillverkning</i>	<i>21,2</i>	<i>18,0</i>
<i>Företagstjänster/tillverkning</i>	<i>72 %</i>	<i>106 %</i>

Källa: Nationalräkenskaper, Eurostat och OECD

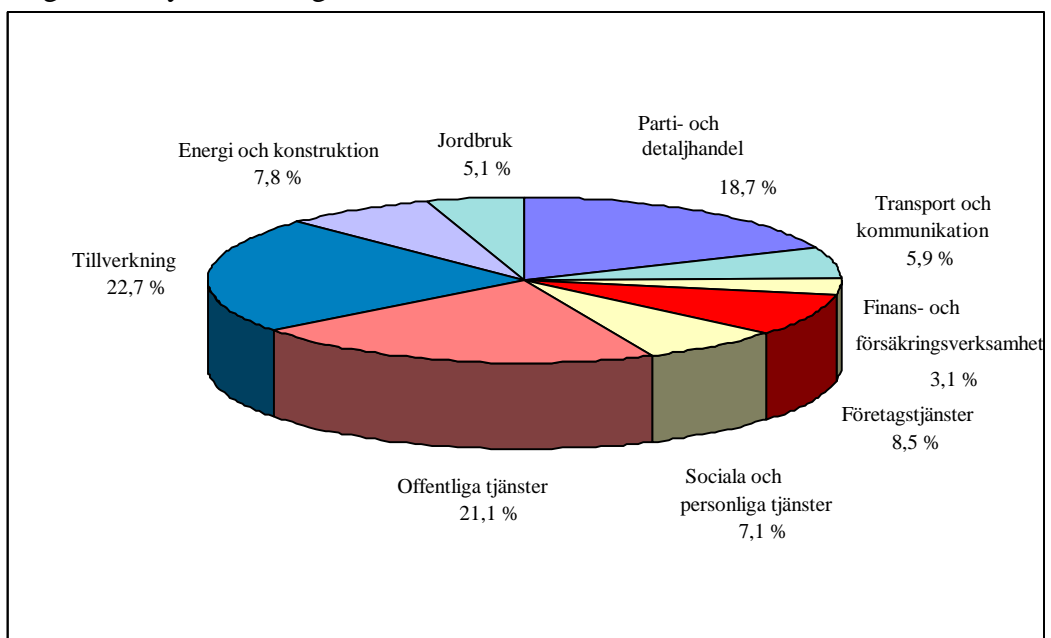
Bilaga 3. Diagram över förädlingsvärde och sysselsättning

Diagram 1. Bruttoförädlingsvärde EUR 15

Källa: Uppskattningar för 1994 baserade på OECD (1996) Services: statistics on value added and employment.

Diagram 2. Sysselsättning EUR 15

Källa: Uppskattningar för 1994 baserade på OECD (1996) Services: statistics on value added and employment.

Bilaga 4: Jämförelse mellan företagstjänsterna i ett antal representativa europeiska länder och USA.

	Företag 1995	Sysselsättning 1994 (tusental)	Företagstjänsternas andel av hela sysselsättningen	Bruttoförädlings- värde (*), 1994 (miljarder ecu)	Företagstjänsternas totala förädlingsvärde
ÖSTERRIKE	35.484	151	4,5%	20	11,8%
DANMARK	90.742	156	6,3%	18	16,6%
FINLAND	31.255	125	6,5%	11	15,6%
FRANKRIKE	427.074	1.811	8,2%	202	18,0%
TYSKLAND (1)	642.339	2.805	9,8%	220	14,2% (2)
NEDERLÄNDERNA	88.326	496	9,3%	41 (3)	16,4%
SVERIGE	107.205	266	6,6%	29	17,5%
FÖR. KUNGAR.	359.686	2.013 (4)	9,3% (4)	146	19,5%
MEDELTAL EUR8			7,6%		16,2%
USA		12055 (5)	10,4% (5)	1038 (5)	19,2%

	Årlig tillväxttakt för sysselsättningen		Årlig tillväxttakt för bruttoförelingsvärdet (**)	
	1980-90	1990-94	1980-90	1990-94
ÖSTERRIKE		3,6%	14,6%	8,8%
DANMARK	4,1%	0,6%	5,4%	2,9%
FINLAND	8,5%	-2,5%	8,0%	-3,1%
FRANKRIKE	5,8%	0,3%	4,3%	3,8%
TYSKLAND (1)	4,4%	5,2%	15,1% (2)	11,1% (2)
NEDERLÄNDERNA	6,5%	4,3%	14,7%	6,8% (3)
SVERIGE	7,0%	-1,5%	1,6%	1,5%
FÖR. KUNGAR.		0,7% (4)	4,2%	1,0%
MEDELTAL EUR8	6,0%	1,3%	8,5%	4,1%
USA	7,6%	2,1% (5)	7,8%	5,1% (5)

(*) Förädlingsvärde 1994, ecu i aktuella marknadspriser utom

Danmark, Förenade kungariket (faktorpris) och Finland och Sverige (baspris)

(**) Tillväxttakter för förädlingsvärde vid konstanta marknadspriser i ecu 1990 utom

för Danmark, Förenade kungariket (faktorpris) och Finland och Sverige (baspris)

(1) Västtyskland. Uppgifterna om företagstjänster (sysselsättning och förädlingsvärde) finns under "övriga företagstjänster" inbegripet stödjande finansiella tjänster och vissa personella tjänster.

(2) Tyskland, 1993; tillväxttakt 1990-93 och 1980-93.

(3) Nederländerna, 1992; årliga tillväxttakter för 1990-92 och 1980-92.

(4) Sysselsättningsuppgifterna för Förenade kungariket är uppskattningar från OECD och Eurostat .

(nationella räkenskaper baserade på antal anställda)

(5) USA 1993; årliga tillväxttakter för 1990-93 och 1980-93.

Källor: OECD (1996) Services statistics on value added and employment (data om förädlingsvärde och sysselsättning) och Eurostat (1997) Market Services, Statistics in Focus 1997/4 (data om antal företag)

Bilaga 5. Företagstjänsternas roll i ekonomin

